

De afspraak

Ingrid Mulder

Vandaag is zijn geluksdag. Tien juli 2015. Vrijdag 10 juli 2015. Alex Krans kijkt naar de streepjes op de muur van zijn cel. Hij heeft de dagen bijgehouden. Een streepje bij zonsondergang, netjes per zeven dagen gerangschikt, een langere streep als de maand voorbij was. De eerste paar dagen dat hij hier zat was hij ieder besef van tijd kwijt. Hij was ziek ook, niet gewend aan de hitte, de drukte, het slechte eten. De helft van de tijd zat hij half kotsend bij de ondervragingen die voor zijn gevoel uren duurden. Hij zou niet kunnen zeggen wat hij daar verklaard heeft, in die wazige, onduidelijke dagen, zelfs niet als hij zijn vrijheid ermee kon verdienen.

In de verhoorkamers zitten geen ramen. Als ze maar lang genoeg op hem inpraatten of –sloegen wist hij vanzelf niet meer waar hij zich op aarde bevond en of het dag was of nacht.

Als je niet weet in welke tijd je leeft ben je alles kwijt. Hij kan zich zijn gevoel van euforie nog herinneren toen een van de bewakers een krant had laten liggen, zo dicht bij zijn cel dat hij de datum kon zien. Vanaf die dag heeft hij zijn streepjes gezet, elke dag opnieuw. Het werd zijn eigen ritueel, zijn manier om niet zijn verstand te verliezen. Er staan meer streepjes dan hem lief is.

Hij heeft naar deze dag toegeleefd. Vrijdag 10 juli 2015. Net als Lisan, dat weet hij zeker. Hij vraagt zich af wat voor weer het in Nederland is. Warm, vast. Hij herinnert zich de zomers van thuis. Wat zal Lisan dragen, vandaag? Een jurkje denkt hij. Zo'n flodderig ding met een vrolijk bloemenpatroon. Tenzij ze haar dag in de rechtszaal doorbrengt. Hij heeft haar maar één keer in haar toga gezien. Meteen was haar hele houding anders. Hij herinnert zich dat hij met open mond had zitten toekijken naar haar professionele uitstraling. Haar haren zaten in een zakelijke knot waaraan zelfs de lok die eruit ontsnapt was en nu plagerig tegen haar hals krulde geen afbreuk deed. De mond die hij kende van het ongegeneerde schaterlachen was een beheerste streep en riep voor het eerst niet de neiging op die te kussen.

Hij plenst wat water in zijn gezicht en kijkt in de enige scherf van de gebarsten spiegel boven de zinken wasbak die groot genoeg is om zijn gezicht erin te bekijken. Het is lang geleden dat hij de beginnende glimlach rond zijn mondhoeken heeft gezien.

“Dus toen uw medeverdachte u belde met de mededeling dat de aardbeien rijp waren, toen dacht u niet dat dat eigenlijk codetaal was voor iets anders.”

De iele man naast haar schudt zijn hoofd. “Nee uweredelachtbare. Dat dacht ik niet.”

“Wat dacht u dan wel dat hij bedoelde?” De rechter buigt een eindje naar voren om goed in de microfoon te kunnen praten.

“Nou, ik dacht dat hij me wilde vertellen dat de aardbeien rijp waren.”

Lisan Hartsuijker zet haar duim en wijsvinger op haar neusbrug en masseert die zachtjes. De hoofdpijn die ze vanmorgen al voelde opkomen blijft maar doorzeuren. Haar cliënt maakt het niet veel beter.

Kijk hem nou zitten met zijn te grote flanellen overhemd, waarschijnlijk het beste dat hij heeft. Met zijn lichtblauwe ogen waarover als je goed kijkt altijd een troebel laagje ligt, kijkt hij de drie rechters een voor een aan, bijna verontwaardigd dat ze de onzin die hij ze probeert te verkopen niet geloven.

“Waarom zou hij u dat vertellen?”

Hij haalt zijn schouders op. “Misschien omdat hij er een taart van wilde bakken?”

Daar gaan de wenkbrauwen van de rechter aan de linkerkant omhoog. Lisan heeft het gevoel dat alle ogen in de zaal nu naar de andere verdachte in dit proces kijken. De man die zo breed is dat hij amper

in de stoel naast zijn advocaat past, kijkt grijnzend terug. Zijn kale schedel glimt in het licht van de lampen in de rechtszaal. In zijn nek prijkt een tatoeage van een spinnenweb.

“Bent u zo’n thuisbakker?” vraagt de middelste rechter. Er gaat een gegriinnik door de zaal. Lisan kan een zucht van ergernis met moeite onderdrukken. Ze bestudeert de nagels van haar linkerhand terwijl ze overweegt of ze zal ingrijpen of niet. Ze zou wat minder moeten nagelbijten. Haar pink lijkt wel een afgekloven kippenbotje. Ze glimlacht, omdat het typisch iets is wat Alex zou kunnen zeggen.

Alex Krans. Wereldreiziger, fotograaf, deejay, bordenwasser. Vriend, vijand, minnaar. De lome namiddagen in de pijpenla die hij had gehuurd omdat die boven zijn stamcafé zat, haar huilbuien als hij voelde dat het weer tijd was om te vertrekken, het nerveuze wachten op Schiphol omdat ze nooit wist hoe hij er nu weer aan toe zou zijn. De laatste keer was ze letterlijk omgevallen doordat zijn omhelzing zo onstuimig was. Ze glimlacht als ze aan de dagen denkt die daarop volgden. Hij was magerder dan ooit, maar ze nam hem mee naar de beste restaurants voor uitgebreide lunches en overdadige diners. Na twee dagen zag hij er alweer blakend uit. “Jij doet me goed,” zei hij, terwijl hij naast haar in bed lag en met zijn vinger haar heupbot volgde. Ze had alleen maar gehumd. Niet goed genoeg, dacht ze. Niet zo goed dat je blijft.

Vanavond ziet ze hem weer. Eindelijk. Hij blijft steeds langer weg. De laatste keer dat hij terug was is toch al gauw zo’n vier jaar geleden. Ze merkt tot haar ergernis dat ze zelfs in gedachten tegen zichzelf liegt. Ze weet dondersgoed hoe lang ze Alex niet meer heeft gezien. Ze weet het tot op de dag nauwkeurig. Ze weet alleen niet wat hij al die tijd heeft gedaan, of waar hij uithing. Hij moet al wel in Nederland zijn, denkt ze, om vanavond om zeven uur bij hotel des Indes te kunnen zijn.

Net als ze in gedachten door haar kledingkast wil gaan om te bedenken wat ze zal aantrekken voelt ze een tikje op haar arm. De rechters zijn opgestaan. De procesdag is voorbij. Lisan gaat snel staan en pakt haar spullen bij elkaar. De man naast haar, die nog kleiner lijkt nu zij staat, kijkt haar aan alsof hij iets van haar verwacht voordat de parketpolitie hem wegvoert. Wat zeg je in zo’n geval? Ze mompelt iets als ‘Goed gedaan’, hopelijk zo onduidelijk dat hij het niet verstaat. Ze weten allebei dat ze er niets van meent.

Pjotr's telefoon trilt in zijn broekzak. Hij trekt hem tevoorschijn en kijkt met een half oog op het scherm. Een appje van Cas. *Het is natuurlijk volstrekt illegaal wat ik nu doe, maar niet vergeten hè, vanavond 19 uur, hotel des I.*

Pjotr houdt er niet van als het woord illegaal zwart op wit staat, maar in dit geval moet hij erom lachen. Cas heeft nog nooit van zijn leven iets illegaals gedaan. Hij zou niet eens weten hoe dat moest. Ook nu zondigt hij alleen tegen de regels die hij zelf heeft opgesteld, twaalf jaar geleden.

Het was op een afscheidsborrel, Pjotr weet niet eens meer van wie precies. Ze werkten toen allemaal nog bij de belastingdienst, die via het uitzendbureau een blik pas afgestudeerde juristen had opengetrokken om achterstanden weg te werken. Cas is de enige die er nog steeds werkt. De rest is uitgevlogen. Lisan ging de advocatuur in, Suze is ingelijfd door een of andere inspectiedienst en Alex... nou ja, niemand weet wat er van hem is geworden. Lisan misschien wel. Die twee hadden altijd iets speciaals. Pjotr heeft nooit een echte kans bij haar gehad. Soms denkt hij wel eens dat dat zijn grootste frustratie is. Ze was zo’n lekker wijf, toen al, en met de potentie om tot een echt topstuk uit te groeien. Niet dat hij te klagen heeft over zijn eigen Daniëlle, maar toch.

Hij ziet haar nog voor zich op die borrel. Ze waren neergestreken in een kroeg waar ze na borreltijd hartige taarten met onduidelijke receptuur serveerden. ‘De snor’, als hij zich niet vergist. Het was een warme dag. Lisan had zich gehuld in het soort jurkje dat bij ieder ander een vormeloze lap zou zijn geweest. Ze had haar haar in een paardenstaart die verontwaardigd heen en weer zwiepte als ze zich al

te heftig in een discussie mengde. Ze ouwehoerden over de vraag of er waarheid school in de complottheorieën rond elf september en of je op alleen bier zou kunnen leven. Niemand had nog kinderen, ex-echtgenoten of een hypotheek. Het leven was goed. Als Alex er niet bij was geweest had hij zeker een gokje gewaagd bij Lisan. Ze waren zoveel biertjes verder dat zelfs de hartige taarten aanlokkelijk begonnen te lijken, toen Cas met zijn voorstel kwam.

“Als we nou eens afspreken om deze borrel over een jaar of tien nog eens te doen,” zei hij. “Ook in juli. Laten we zeggen in 2015. Mooi rond getal. Tien juli 2015. Kijken hoe het ons dan vergaan is.”

Lisan sprong enthousiast op. Het schouderbandje van haar jurk schoof een eindje naar beneden waardoor Pjotr een glimp opving van de aanzet van haar borsten.

“Even wat regels afspreken,” zei Cas. Altijd de belastingman geweest. Ze mochten elkaar niet aan de afspraak herinneren en ze móesten komen, no matter what.

“Tenzij je dood bent,” zei Suze.

“Of onder een steen ligt in een oerwoud in donker Afrika.” Alex’ inbreng werd meteen weggestemd.

“Dan had je maar eerder moeten vertrekken,” vond Lisan. “Dat is geen legitieme reden. En een gebroken been ook niet.” Bij die woorden keek ze naar de schuchtere secretaresse die net terug was op kantoor na een wekenlange revalidatie. Waarom zij zo lang op de borrel is blijven plakken is hem nog steeds een raadsel. Een voor een bedachten ze goede smoezen om niet te komen opdagen. Ze werden stuk voor stuk afgeserveerd.

‘Geëmigreerd naar Australië?’ ‘Jammer dan, er gaan vliegtuigen.’

‘Ziek?’ ‘Helaas. Neem maar een paracetamol.’

“En als je ligt te bevallen?” De vraag kwam uit volkomen onverwachte hoek, van het hoofd administratie, die bijna tegen haar pensioen aanzat.

Lisan gooide haar hoofd in haar nek en barstte in schateren uit. Hij heeft nog nooit iemand zo graag willen zoenen als haar op dat moment.

“Slecht nieuws?” vraagt de man tegenover hem.

Hij glimlacht terwijl hij de telefoon terugduwt. “Nee. Juist niet.”

Vanavond ziet hij haar weer. Met een beetje mazzel ligt die Alex inderdaad onder een steen in een diep, duister oerwoud. In dat geval is Pjotr van plan Lisan een heleboel biertjes aan te bieden, net zo lang tot hij die ontvankelijke blik weer ziet die hij kent van eerdere borrels.

Daniëlle vergeeft het hem wel. Dat doet ze altijd. Hij heeft haar genoeg te bieden dat zwaarder weegt dan trouw. Een nieuwe Porsche bijvoorbeeld.

“Sorry. Het is persoonlijk.” Hij legt zijn handen demonstratief plat op tafel, niet meer afgeleid door huiselijke beslommingen, maar helemaal gericht op zijn zakenpartner. “U heeft het contract gelezen?”

“Bestudeerd,” zegt de man. “Ik geloof niet in half werk.”

Hij slaat zijn jasje open en haalt met een zwierig gebaar waar hij vast op heeft geoefend een vulpen uit zijn binnenzak. Kan het nog meer cliché? Ineens wil Pjotr deze loser uit zijn kantoor hebben, hoe eerder hoe beter. Hij hangt teveel rond met dit soort types, de selfmade man die het vooral heel belangrijk vindt anderen te laten zien hoe succesvol hij wel is. Ze leveren hem een hoop geld op, dat wel, maar de ranzige geur van hun patserige aftershave krijgt hij nooit helemaal uit zijn kantoor.

Niet dat de twee mannen van zijn volgende afspraak veel beter zijn. Zijn secretaresse heeft ze in een zijkamertje laten wachten, onzichtbaar voor het andere soort cliënten.

Hij stuurt Cas een smiley en zet zijn telefoon op de vliegtuigstand voordat hij naar de deur loopt.

Ze hebben hem verhoord. Alex weet niet hoe lang. Uren, denkt hij. Zo voelde het. Ergens in die tijd, tussen de stokslagen en het waterboarden, heeft hij het bewustzijn verloren. Ze hebben hem bijgebracht en gingen daarna gewoon door. Het is een wonder dat hij het weer heeft gered tot ze hem terug in zijn cel smeten. Een dezer dagen, denkt hij, hij blijft dit niet eeuwig volhouden. Zijn advocaat zou binnenkort ook weer eens langs moeten komen, als hij zich niet vergist. Hij kan hem nog eens voorleggen hoe hij hier behandeld wordt. Tot nu toe heeft hij er niet veel van gemerkt dat zijn advocaat zich ervoor inspande een eind te maken aan de ondervragingen, maar je kunt nooit weten. Om informatie gaat het allang niet meer. Er zit geen greintje meer in zijn hoofd waar zijn bewakers belangstelling voor kunnen hebben. Hij heeft alles bekend wat ze wilden en nog wel wat meer ook. Hij moet hoop houden dat het zal stoppen. Hoop. Dan herinnert hij het zich weer. 10 juli 2015. Vanavond om zeven uur staat Lisan bij Hotel des Indes in Den Haag. Hij probeert te bedenken hoe laat het dan hier is, maar het lukt hem niet. De pijn is te erg. Denken doet nog meer zeer en bovendien ziet hij dan steeds het gezicht van de bewaker voor zich. De grijns net voordat hij weer onder water werd geduwd. Hij voelt zijn ademhaling oppervlakkiger worden.

Rustig. Rustig blijven. Niet nadenken over de tijd. Hij weet toch niet eens hoe laat het hier nu is. Voor hetzelfde geld zijn ze de hele nacht doorgegaan en is het nu al 11 juli. Des te beter. Dan weet ze het nu al. Lisan. Hij doet zijn best haar voor zich te zien. Hoe lang zal ze wachten? Cas is er natuurlijk ook, die heeft dit verzonnen. En hoe heet ze, dat muizige meisje dat een keer zo'n ernstig ski-ongeluk heeft gehad. Cas zal wel meteen om vijf over zeven aan tafel willen. Afspraak is afspraak. Maar Lisan wacht. Op hem. Wat zou hij er voor over hebben om daar nu te zijn. Hij wil haar zien, horen, ruiken, proeven. Hij wil haar gezicht in zijn handen nemen en haar beloven dat hij nooit meer weggaat. Nee, hij wil niet liegen. Ze kan met hem mee. Dat zal hij haar zeggen. Tot aan het einde van de wereld en terug.

Misschien zal ze kwaad zijn als ze ziet dat hij niet is komen opdagen. Maar daarna zal ze weten dat er iets niet in orde is. Ze hebben het zo vaak over deze afspraak gehad. Het was hun stip aan de horizon. Het is ondenkbaar dat hij het vergeten zal zijn. Ze gaat hem zoeken, dat weet hij zeker. En Lisan Hartsuiker heeft nog nooit iets gezocht zonder het te vinden.

Hij probeert zich zo voorzichtig mogelijk om te draaien op de brits om de zere plekken op zijn rug te ontzien.

'Hoop is het allerergste', zei zijn voormalige celgenoot altijd, 'hoop verscheurt je'.

Maar hij weet wel beter. Het is hoop die hem in leven heeft gehouden. Als hij zijn ogen dichtdoet ziet hij Lisan voor zich. Dat is hoe hoop eruit ziet.

Bij de deur blijft Pjotr even staan en haalt diep adem, zoals zijn haptonoom hem heeft geleerd. In door de neus, langzaam uit door de mond. Hij voelt aan zijn stropdas, trekt zijn jasje recht, strijkt door zijn haar. Hij ziet er goed uit. Dat is belangrijk. Qua kracht of wreedheid kan hij het van deze mannen niet winnen en dat weten beide partijen. Maar je kunt ook op andere manieren intimideren. Als hij macht, connecties en rijkdom uitstraalt heeft hij al de helft gewonnen. Een laatste diepe ademteug voordat hij de deur opendoet en ze met een hartelijke glimlach verwelkomt. "Heren."

Ze hebben zich erop gekleed. Dat zegt iets. In plaats van de gebruikelijke ultrastrakke T-shirts waarin hun sportschool-biceps goed uitkomen dragen ze allebei een lichtblauw overhemd. Van inferieure kwaliteit ziet hij meteen, maar niettemin. Ze zijn nieuw, de vouwen zitten er nog in.

"Ga zitten. Koffie?"

Hij biedt ze niets sterkers aan. Ze zitten niet in de kroeg. Deze keer zijn ze op zijn terrein en hij zal ieder voordeel dat hij heeft uitbuiten. Ze grommen iets als antwoord. Ze zijn hier niet voor de

gezelligheid. Hun baas heeft geld verloren en hij heeft hen gestuurd om verhaal te komen halen. Dat hij niet zelf is gekomen vat hij op als een teken dat hij het vertrouwen in Pjotr niet helemaal kwijt is. Nog niet. Maar het zal niet meevallen deze twee onderknuppels duidelijk te maken dat de tegenvallende resultaten niet te maken hebben met onvolkomenheden van zijn kant. Hun baas houdt niet van verliezen. Pjotr heeft een powerpointpresentatie gemaakt om het aanschouwelijk te maken. Die zal hij hierna zo snel mogelijk wissen. Hij wil geen informatie op zijn computer over witwassen in het algemeen of dit project in het bijzonder. Pjotr hoopt dat het afdoende is. De cijfers kloppen. Er is nergens iets afgeroomd of weggesluisd waar dat niet moest. Maar de constructie is voor leken niet gemakkelijk te begrijpen en als ze iets te veel boerenverstand-vragen stellen stoten ze misschien wel op de eerdere onvolkomenheden die hij zich met het geld van hun baas heeft gepermitteerd. Terwijl hij het scherm in hun richting draait en met zijn stoel een beetje dichterbij hen komt zitten gaat de telefoon van de grootste man.

“Jan.” Hij balt zijn vuist bij het horen wat de ander zegt. “Wanneer? ... Regel een advocaat.... Hoezo, hij heeft er al een? Stuur die kleine rat er maar op af, hoe heet ie ook... ja, die.... Ze heeft hem weggestuurd?”

Pjotrs adem stukt even als de naam Hartsuijker valt. De man naast Jan heeft het gezien. Hij trekt één wenkbrauw op en bij zijn mondhoek ontstaat het begin van een glimlach.

“Hoor eens even, die bitch stuurt helemaal niemand weg. Als kleine John zegt dat hij de advocaat is, dan kan zij hoog of laag springen, maar.... Hij heeft wat?...”

Jan houdt de telefoon een eindje van zich af en kijkt ernaar alsof het een buitenaards wezen is. “Ik bel je terug.”

Met zijn vinger nog op de uitknop begint hij tegen zijn maat. “Marco is gepakt met vier ton. De auto is nu bij de technische recherche dus het is een kwestie van tijd voordat ze ook de coke vinden. Zijn toegewezen advocaat wil geen plaats maken voor John.”

“Lisan Hartsuijker,” zegt de ander. Hij kijkt Pjotr aan “Ken je haar?”

“Kende. Vroeger. Ik heb ooit met haar gewerkt.”

“Heb je haar gedaan?”

Pjotr probeert zijn ergernis te onderdrukken. Hij schudt zijn hoofd.

“Is ze gemakkelijk tot rede te brengen?” vraagt Jan. Pjotr voelt hoe beide mannen zijn gezichtsuitdrukking bestuderen.

“Ze vertegenwoordigt ook de bolle. Het zou goed voor haar zijn als ze zou inzien dat hier sprake is van, hoe zeggen jullie dat altijd zo mooi, belangenverstrengeling.”

De man naast Jan zegt wat Pjotr denkt: “Ze is koppig.”

Pjotr zou haar zo als advocaat inhuren als hij er een nodig had. Hij weet zeker dat ze door het vuur gaat voor haar cliënten. Ze bijt zich vast in een zaak en laat niet los voordat ze heeft gevonden wat ze zoekt. En als ze de belangen van haar cliënt het best dient door een deal met justitie te sluiten dan zal ze dat niet laten, ook al krijgt ze iedereen over zich heen.

“Moeilijk te sturen. Een ongeleid projectiel zagezegd.” De man blijft Pjotr strak aankijken. “Of denk jij daar anders over, menéer Klooster?”

Van 't Klooster, denkt Pjotr. Als je me dan smalend ‘meneer’ wil noemen, zorg dan tenminste dat je de naam goed hebt, rukker. Zo moeilijk is het niet.

“Als Johnny deze dame niet weet te overtuigen moeten we haar misschien maar een wat duidelijkere boodschap sturen.”

De man lacht. Pjotr voelt zich koud worden. Hij wil dit niet horen. Waarom bespreken ze dit in zijn kantoor? Hij wil er niets mee te maken hebben. Hij hoort niet bij hen. Hij is alleen maar de adviseur. Hij weet van niks en komt van nergens. Dat is voor alle partijen beter.

Lisan Hartsuijker. Hij ziet haar vanavond. Als er iemand komt opdagen bij dit etentje, naast Cas uiteraard, dan is zij het wel. Hoe legt hij aan deze gasten uit dat hij haar spreekt? Als ze zien dat hij met haar aan tafel zit....

Klote Cas. Hij wilde dat hij nooit naar de opening van de galerij was gegaan waar hij Cas onlangs tegen het lijf liep. Die was natuurlijk meteen begonnen over hun lange-termijn-afspraken. Pjotr was het zelf eerlijk gezegd allang vergeten. De datum althans. En nu dit whatsappje. Kan hij nog een smoes verzinnen?

Aan de andere kant hebben ze het wel over Lisan. Lisan die hem heeft geholpen zijn bedrijfsplan op te stellen nadat hij eindelijk de stap heeft durven zetten voor zichzelf te beginnen. In die beslissing heeft ze ook een rol gespeeld, een grotere misschien wel dan hij zichzelf wil toegeven. Lisan, die bij de begrafenis van zijn vader is komen opdagen, ook al was ze al een half jaar niet meer zijn collega. Hij moet haar waarschuwen. Hij weet niet precies wat de mannen met een duidelijke boodschap bedoelen maar hij kan zich erg goed voorstellen dat dat iets is dat je liever niet zou ontvangen.

Hij moet nadenken. Maar niet nu. Niet waar deze twee mannen bij zijn die hem proberen te lezen als een boek.

“Kunnen we nog terzake komen of hebben jullie het te druk met jullie probleempjes?”

Hij slaat precies de goede toon aan, denkt hij, een mengeling van ergernis en ongeduld. Mij boeit het niet wat jullie met die bitch van plan zijn, zegt die toon. Ik heb belangrijkere zaken aan mijn hoofd.

Terwijl Lisan nog staat te dubben of ze naar kantoor zal gaan of gewoon lekker vroeg naar huis krijgt ze een piketoproep die de keus voor haar maakt. In plaats van naar kantoor of huis moet ze naar het politiebureau om een verdachte bij te staan.

Er is iets raars met die man. Hij is groot, twee koppen groter dan zichzelf, maar iets in zijn voorkomen roept bij haar de neiging op hem een jochie te noemen. Hij voelt zich niet op zijn gemak in het kleine verhoorkamertje. Zijn ogen blijven heen en weer schieten. Het lukt hem niet zich op haar te concentreren. Uit de informatie van de piketcentrale heeft ze kunnen opmaken waarvan hij verdacht wordt, maar uit hem krijgt ze geen bijzonderheden los. Nadat ze op twee vragen alleen maar een warrig antwoord heeft gekregen blijft ze zwijgend aan tafel zitten in de hoop hem rustiger te krijgen.

De man loopt een paar rondjes in de kamer, waarbij hij steeds even blijft staan bij de deur. Daarachter ligt de vrijheid, daar moet hij naar toe. Tenslotte gaat hij tegenover haar aan tafel zitten.

Hij legt zijn handen die twee keer zo groot zijn als de hare tot vuisten gebald op het tafelblad. “Ik moet hier weg.”

Lisan knikt. “Dat begrijp ik.”

Hij schudt woest zijn hoofd. “Nee... maar écht. Ik móet hier weg!”

“Ik denk niet dat dat vandaag nog gaat lukken. Maar ik zal mijn uiterste best voor je doen.”

Hij grijpt haar bij de arm. Als hij iets meer kracht zet breekt haar arm als een twijgje in tweeën. “Blijf ik eerst hier?”

Ze schrikt van de paniek in zijn ogen en probeert te bedenken wat hij wil horen. “Hier?”

“Bij de politie. Niet in een huis van bewaring.”

Terwijl ze haar hoofd schudt voelt ze zijn greep ontspannen. “Dat komt later pas. Over een dag of drie.”

Hij ademt lang uit. “Drie dagen. Oké. Ik snap het. Oké. Drie dagen hier.”

Ze begrijpt het niet helemaal. Als ze leest wat hij bij zich had toen hij werd aangehouden krijgt ze niet de indruk dat hij een groentje is. Maar kennelijk kent hij het klappen van de zweep nog niet echt. En

wat is er zo veel beter aan een politiecel dan aan een huis van bewaring? Er wordt op de deur geklopt voor ze het hem kan vragen.

“Raadvrouw?”

De rechercheur die haar heeft binnengelaten wenkt haar de gang op. “Hij heeft al een advocaat.”

Ze kan haar verbazing niet verbergen. “O ja?”

Wie dan, wil ze vragen, maar ze hoort de stem al op de gang.

“Jullie hadden meteen mij moeten bellen in plaats van deze zaak aan een toegewezen advocaat te sturen. Jullie kunnen een gepeperde klacht tegemoet zien! Ik wil nú meteen met mijn cliënt spreken.”

John van Amerongen. Kleine John. Advocaat van criminelen die aan hun bijnaam genoeg hebben om bekend te zijn. Hij heeft het over het joch in de verhoorkamer, dat is duidelijk. Ze vraagt zich alleen af waarom. Deze verdachte is te onervaren om bij de stal van Van Amerongen te horen. Wordt hij erin geluisd? Is hij daarom zo bang?

“Het is mijn cliënt,” zegt ze, terwijl ze met uitgestoken hand naar hem toe loopt. “Lisan Hartsuijker, aangenaam.”

Ze knikt naar de rechercheurs die naast Van Amerongen staan. “Wij zijn klaar, heren. U kunt hem terugbrengen naar zijn cel. Tenzij u hem nu gaat verhoren? Dan blijf ik.”

Van Amerongen gaat rechterop staan, bijna alsof hij zich groter wil maken. Hij zou op zijn tenen moeten gaan staan, bedenkt ze, om haar recht in de ogen te kijken. Klein maar venijnig is hij. Ze heeft nu al een hekel aan hem, met zijn veel te dure pak en de belachelijke puntschoenen die eronder uit piepen. Hij draagt vast hakken.

“Hij heeft het recht zelf een advocaat te kiezen.” Terwijl hij praat haalt hij uit zijn binnenzak een leren portefeuille waaruit hij een kaartje trekt. Ze heeft geen zin het kaartje aan te nemen maar doet het toch. Het is van dik luxe papier en de initialen van Van Amerongen zijn erin gestanst.

“Hij heeft niet naar u gevraagd.” Ze snapt zelf niet waarom ze er zo op gebrand is deze cliënt binnen te houden. Toegewezen zaken leveren bijna niks op en de verdachte ziet er niet uit alsof hij barst van de poen. Maar ze kan dit irritante kereltje niet laten winnen en bovendien klopt er iets niet en ze wil eerst weten wat dat is.

“Ik weet zeker van wel.” Zijn glimlach wordt nog onverdraaglijker door de knipoog die hij erbij geeft. “Niet bij mij.”

“Maar wel bij mijn kantoor.”

“O, werkelijk?” Ze probeert de minachting uit haar stem te houden maar ze denkt niet dat het haar is gelukt.

“Werkelijk. Geloof u mij nou maar.” Hij wil langs haar lopen naar de verhoorkamer waar de verdachte nog steeds zit te wachten. Lisan vraagt zich af of die hun gesprek woordelijk kan verstaan. Ze doet snel een pas opzij en verspert Van Amerongen de weg. “Weet u wat? Laten we het hem zelf vragen.”

“Dat lijkt mij een uitstekend idee.” Weer doet hij een poging haar voorbij te komen.

“Nee, niet wij. De politie. Rechercheur Bruning, wilt u de verdachte vragen of hij mij wil of een andere advocaat?”

Niet kleine John van Amerongen, maar ‘een andere advocaat’. Ze weet zeker dat die woordkeuze Van Amerongen niet ontgaat. Ze glimlacht liefjes naar hem terwijl ze wachten. Het soort glimlachjes dat ze gebruikt voor opdringerige kerels, net voordat ze ongenadig naar ze uithaalt.

“Hij wil u als advocaat, mevrouw,” zegt Bruning zodra hij terugkomt. Hij stelt zich breed op, tussen de advocaat en de deur van de verhoorkamer in. Knappe jongen die daar langskomt. Knappere jongen dan Van Amerongen.

“Nou, dat is dan opgehelderd,” zegt Lisan luchtig. “Bedankt voor het langskomen.”

Van Amerongen komt dichterbij. “Slag gewonnen,” zegt hij zo zacht dat alleen zij het kan horen. “Maar bedenk goed of je deze oorlog aan kan.” Oorlog? Waar heeft deze man het over? In zijn ogen ziet ze dat hij het meent. “Ik zou goed om me heen blijven kijken, raadvrouw. Voor u én achter u.” Ze voelt haar mond droog worden terwijl ze zich dwingt te blijven glimlachen. Hij moet de kleine aarzeling bij haar mondhoeken hebben gezien, want ze denkt hem te zien grijnzen als hij vertrekt.

Het is laat als ze eindelijk uit het politiebureau vertrekt. De douche waar ze zich in de zittingszaal al op verheugde moet ze laten schieten als ze nog op tijd in Den Haag wil zijn. Even sprayen met deo en parfum moet genoeg zijn. Als ze in de spiegel kijkt in de jurk die ze speciaal voor vandaag heeft klaargehangen knikt ze. Voor Alex is dit genoeg. En morgen gaan ze samen in bad.

Toch zit het dreigement van Van Amerongen haar niet lekker. Ze moet er met iemand over praten. Iemand die de uitspraak van het kleine irritante kereltje kan relativiseren. Iemand die haar angst wegneemt en er samen met haar om kan lachen. Ze scrollt door haar contactenlijst als ze naar de tramhalte loopt. Bij de meeste van haar vriendinnen hoeft ze niet aan te kloppen. Die is het toch al een doorn in het oog dat ze voor het strafrecht heeft gekozen en dus beroepsmatig met allerlei onfris types omgaat. De enige die ze nu graag zou willen spreken ontbreekt in haar contactenlijst. Alex. Gelukkig duurt het niet lang meer voor ze hem ziet. Ze stopt haar telefoon weg, kijkt op haar horloge, ziet zijn lieve, doorleefde gezicht voor zich en steekt over.

Teveel tegelijk, te weinig focus. Ze ziet de tram pas als ze de klap voelt die de lucht uit haar longen perst. Ze valt. Valt ze? Ze merkt het niet door het wazige donker om haar heen.

Natuurlijk staat Cas er al als Pjotr aankomt bij hotel Des Indes. Hij is links van de ingang gaan staan en kijkt geïnteresseerd toe hoe de portier een oudere dame uit een taxi helpt. Zo gaat dat als je geld hebt, denkt Pjotr, kijk maar eens goed, ambtenaartje. Hij verdringt de gedachte meteen en steekt joviaal zijn armen uit als Cas hem in het oog krijgt. Vanavond gaat het er niet om hoe het hem zou zijn vergaan als hij was blijven hangen, net als Cas. Vanavond zijn ze allemaal gelijk. Oude vrienden die als vanouds samen een hapje eten en meer drank soldaat maken dan morgen goed voor ze is. Al steekt zijn pak dan oogverblindend af bij de kleren die Cas draagt. Suze is de volgende die komt en daarna krijgen ze gezelschap van een oudere vrouw die zich moet voorstellen omdat ze haar niet herkennen. Pjotr was vergeten dat Joris er ook bij was destijds.

“Vijf van de acht!” Zegt Cas. “Ik moet zeggen dat het me niet tegenvalt. Erik had ik sowieso niet verwacht. Jullie?”

Het is vijf over zeven als hij onrustig wordt. “Ik dacht eigenlijk dat Lisan ook wel zou komen,” zegt hij. “En Alex.”

Pjotr knikt. Hij heeft zich de hele weg hier naar toe voorbereid op hoe hij het zal aanpakken. Jan en zijn vriend zijn er niet het type naar om in Den Haag op te duiken maar voor alle zekerheid heeft hij zich voorgenomen zich een beetje achteraf op te stellen en ver genoeg van Lisan af te gaan staan om het, mocht iemand hem erop aanspreken, op een toevalligheid te laten lijken dat hij in haar gezelschap verkeert. Het spannendste moment zal zijn als ze hem gedag wil kussen voordat het hem lukt iedereen naar binnen te dirigeren waar ze tenminste iets veiliger zijn voor camera's en teledozers. Misschien is hij te voorzichtig, maar paranoia is alleen paranoia als je echt niet gevolgd wordt.

“Wat vinden jullie?” vraagt Cas vijf minuten later. Hij kijkt van Pjotr naar Suze alsof hij wil dat zij de beslissing nemen. Pjotr laat niet merken hoe opgelucht hij is. Ze is niet komen opdagen. Hij hoeft niet bang te zijn met haar gezien te worden want ze is er gewoon niet! Hij duwt de gedachte dat Jan en zijn maten haar te pakken hebben genomen snel weg. Zo gauw gaat dat niet. Ze zullen haar heus nog wel een kans geven zich te laten overtuigen.

Suze haalt haar schouders op. Het hangt van Pjotr af. Als hij zegt dat ze nog even moeten wachten dan wachten ze. Cas wil dat Pjotr het zegt, beseft hij. Zelf zou hij Lisan ook het liefst nog wat tijd gunnen, maar hij speelt altijd volgens de regels en hij wil de beslissing niet nemen er deze keer vanaf te wijken. Hij zal geen bezwaar maken als iemand anders dat wel beslist.

“Tja...,” zegt Pjotr. “Ik ken Lisan niet als iemand die overal te laat komt...” Dat is niet waar en ze weten het allemaal. Hij tart Cas het met hem oneens te zijn. “En zij en Alex wisten dit natuurlijk al een hele tijd... Maar jij moet het maar zeggen. Het is jouw feestje.”

Hij ziet Cas aarzelen. Zijn gedachten zijn bijna op zijn gezicht geprojecteerd. Het is inderdaad zijn feestje. Hij heeft het bedacht, zijn regels gelden. Aan de andere kant kan hij Lisan in gedachten voor zich zien, hoe ze er altijd gehaast aankwam, te laat maar in haar eigen vocabulaire nog net of in ieder geval bijna op tijd. Hij kijkt Pjotr bijna smekend aan, maar Pjotr kijkt alleen maar neutraal terug. “Het is bijna kwart over zeven,” zegt hij. Cas háát dit. Hij was altijd al een pennenlikker en kennelijk is dat in de loop der jaren alleen maar erger geworden. En op tijd komen was destijds al zijn stokpaardje. Cas zucht. “We gaan naar binnen”

Pjotr ziet Suze moeilijk kijken. “Wacht,” zegt hij. “Ik kan natuurlijk niet in jullie portemonnees kijken, maar ik weet een uitstekende Italiaan een eindje verderop. Waarschijnlijk voor minder dan de helft van de prijs hier.”

Hij verwacht niet dat Lisan nog komt. Die is Alex natuurlijk ergens onderweg tegengekomen en nu zijn ze hem met zijn tweeën gesmeerd, als twee pubers die samen spijbelen. Maar mocht ze alleen maar laat zijn, zelfs voor haar doen, dan kan hij de kans dat ze hem tegen het lijf loopt in ieder geval proberen te verkleinen. Hij denkt bij iedereen opluchting te zien. Alleen Cas kijkt hem verschrikt aan. Nog meer afwijking van de regels. Even denkt Pjotr dat hij zal protesteren.

“Of zeg ik nu iets heel raars?” vraagt hij zo onschuldig mogelijk. “Als jij liever hier gaat eten moet je het zeggen hoor, Cas. Jij hebt ons allemaal bij elkaar gebracht. Het is jouw beslissing.”

Hij vindt het vermakelijk om Cas’ interne worsteling te zien. Na een meeting met types als Jan en zijn maat op wie hij op geen enkel moment de totale grip kan krijgen is het een verademing met iemand te maken te hebben die zich zo gemakkelijk laat manipuleren.

Cas haalt zijn schouders op. “Ik had gewoon echt gedacht dat juist zij wel zouden komen, Lisan en Alex. Ik vind het zo jammer als ze ons nu mislopen.”

“Dat vinden we allemaal, denk ik,” zegt Suze en Pjotr knikt. Hij merkt dat hij naast zijn opluchting ook echt een steekje van teleurstelling voelt. Het had leuk kunnen uitpakken, wie weet.

“Jij mag het zeggen,” zegt hij.

Cas knikt. “Oké dan. We gaan.”

Tine voelt de hand van haar man op haar schouder. “Ga je mee? Het is mooi geweest voor vandaag.” Ze glimlacht vermoeid. “Even nog.” Ze kijkt naar haar grote zus die zo klein lijkt in het ziekenhuisbed. “Ik dacht dat ik haar met haar ogen zag knippen, daarnet.” Ze wil hem niet aankijken, niet de meewarige blik in zijn ogen zien.

“We willen allemaal graag dat Lisan wakker wordt.” In zijn toon hoort ze dat hij denkt dat dat nooit zal gebeuren.

“Ik wil erbij zijn. Ze kan nu elk moment bij komen.” Ze wacht erop dat hij haar tegenspreekt, ook al weet ze dat hij dat niet zal doen. De behandelend arts heeft gezegd dat ze niet zeker weten of Lisan hen kan horen. Daarom hebben ze afgesproken alleen maar positieve dingen te zeggen in de ziekenhuiskamer. Ze slikt haar tranen weg terwijl ze opstaat. “Het duurt niet lang meer. Ik weet het zeker.”

Alex staart naar de streepjes op de muur. Vijftien juli. Of zestien, dat weet hij niet precies. Beide is goed. Hij vraagt zich af hoe lang het zal duren voor Lisan hem heeft opgespoord. En hoeveel tijd het haar daarna zal kosten om daadwerkelijk tot de gevangenis door te dringen. Hij vindt het moeilijk geduldig te blijven ook al weet hij dat het moet. Nog een paar streepjes, houdt hij zich voor, minder dan hij tot nu toe heeft gezet. Ze komt hem redden. Ze is er op dit moment al mee bezig. Hij weet het zeker.